

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. V. Š., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o zaplatenie **76 346,01 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 327/2009, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2012 sp. zn. 5 Co 554/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 12. októbra 2011 č.k. 7 C 327/2009-143 žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoje rozhodnutie založil na záveroch vyplývajúcich z výsledkov šetrení osobných (rodinných, sociálnych), majetkových a zárobkových (resp. príjmových) pomerov žiadateľa a s prihliadnutím na jeho kapitálovú účasť v dvoch obchodných spoločnostiach dospel k názoru, že tieto neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. januára 2012 sp. zn. 5 Co 554/2011 napadnuté uznesenie potvrdil. Preskúmaním veci v odvolacom konaní dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, lebo súd prvého stupňa správne posúdil, že zistené pomery žiadateľa neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Zdôraznil, že žalobca je spoločníkom v dvoch obchodných

spoločnostiach a že žalobcovi ako poškodenému bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 47/2008 priznaný nárok na náhradu škody vo výške 22 413 €.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu. Na odôvodnenie svojho mimoriadneho opravného prostriedku uviedol, že tým, že súd mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nesúhlasil so záverom, že nespĺňa podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Namietal, že pri rozhodovaní o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov súd ignoroval jeho podstatný argument a ním predložené dôkazy o obmedzení vyplývajúcom z jeho zdravotného stavu, ktoré má v dôsledku ťažkého ublíženia na zdraví a ktoré ho výrazne hendikepuje na pracovnom trhu. Tým, že súd na tento podstatný argument nereagoval, porušil jeho právo na súdnu ochranu. Rozhodnutie súdu je podľa jeho názoru v príkrom rozpore so skutkovým stavom, založené na nepreukázanej domnienke a je v rozpore s účelom a zmyslom § 138 O.s.p. Ďalej uviedol, že i keď mu bola priznaná náhrada škody tak, ako to konštatuje v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd, páchatel' mu náhradu škody dobrovoľne nezaplatil a ani nezaplatí, nakoľko podľa zistenia exekútora sa u neho nepodarilo zistiť žiaden majetok.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu

na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodit' z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ tvrdí, že pri rozhodovaní o ním podanej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu týchto práv dochádza v dôsledku nesprávneho – zákonu sa priečiaceho procesného postupu súdu, ktorým je účastník vylúčený z ich realizácie.

Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade § 138 ods. 1 O.s.p.), na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, sa označuje ako právne posudzovanie veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Samotným právnym posúdením veci ale nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 1/2003). Z tohto dôvodu je právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov považované (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorý ale sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov dovolací súd poznamenáva, že rozhodnutím o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver vyplýva z toho, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V prejednáwanej veci zo spisu nevyplýva, že by sa súdy dopustili porušenia procesných oprávnení žalobcu majúcich za následok odňatie mu možnosti pred súdom konať; obsah spisu nedáva podklad pre záver, že mu nepriznali oslobodenie od súdnych poplatkov, hoci pre to boli dané procesné predpoklady. Z tohto dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že v posudzovanej veci postup súdov nemal za následok znemožnenie realizácie procesných práv žalobcu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže procesná prípustnosť dovolania žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, nevyplýva ani z § 239 ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol toto jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. októbra 2012

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková